

SLOVENSKI

Izdaja časopisno-založniško podjetje SZDL "Nas tisk" / Direktor: Rudi Janhuba / Odgovorni urednik: Sergej Vošnjak / Tiska tiskarna Slov. poročevalca / Uredništvo: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 / Uprava: Ljubljana, Tomšičeva ulica 5, telefon 23-522 do 23-526 / Glasni oddelček: Ljubljana, Kardeljeva ulica 6, telefon 21-596, za ljubljanske naročnike 20-463, za zunanje 21-532 / Poštni predal 29 / Tekoči račun Narodne banke 601-Te-163 / Mesečna naročnina 200 din

Poročevalec

Predsednik zavezniške Turčije Dželal Bayar v Sloveniji

TAKO KOT DRUGA JUGOSLOVANSKA MESTA, KI JIH JE OBISKAL, JE TUDI LJUBLJANA POZDRAVILA NAJVIŠJEGA PREDSTAVNIKA PRIJATELJSKE TURČIJE IN PREDSEDNIKA REPUBLIKE TITA Z NAJVEČJO PRISRČNOSTJO IN NAVDUŠENJEM

PREDSEDNIK G. DŽELAL BAYAR V ZAGREBU:

„Vse, kar sem videl, je bilo dobro“

Prisrčne ovacije množic zagrebškega prebivalstva po ulicah in delavcev po obratih, ki jih je obiskal turški predsednik

Zagreb, 5. avg. (Od našega posebnega dopisnika). Na svoji poti po Jugoslaviji je predsednik republike Turčije Dželal Bayar v spremstvu predsednika republike Josipa Broza Tita davil ob 7.30 prispel v Zagreb, kjer ga je na svečano okrašeni železniški postaji sprejel predsednik Sabora LR Hrvatske dr. Vladimir Bakarič z visokimi predstavniki političnega, kulturnega in javnega življenja Hrvatske.

Med ogledom turškega razstavnega prostora je visoki gost v razgovoru s turško dekoraterko Suphiye Atakan, ki je uredila turško razstavo na velesejmu, dejal, da je med našimi izdelki domače obrti in turškimi precej podobnosti in da bi bilo potrebno, da bi izmenjavali vzorce in jih izpolnjevali med seboj. Preden je zapustil turški razstaveni prostor, se je predsednik Bayar obrnil do svojih jugoslovanskih spremljevalcev in novinarjev ter jim dejal, da Turčija tokrat prvič razstavlja na zagrebškem velesejmu in da je zato njena razstava dokaj skromna, vendar pa bi smeli še marsikaj, kar bi lahko pokazali.

Ogledu velesejma pripeljal predsednik turške republike, so delavci postavili velik bel slavolok, okrašen z jugoslovanskimi in turškimi zastavami ter cvetjem in turškimi pozdravom »Živeli dragi gostje«. Tu sta visokega gosta pozdravila predsednik upravnega odbora Rade Milošević in vršilec dolžnosti ravnatelja tovarne ing. Vojno Kundić. V razgovoru z njima se je predsednik Bayar zanimal za trgovinske zveze tega podjetja s Turčijo. Pred odhodom iz tovarne, kotu v spomin na njegovo obisk podaril album s slikami proizvajalov, predsednik Bayar pa je v spominski knjigi podjetja zapisal »Vse, kar sem videl, je bilo dobro«.

Ob vstopu v tovarno »Rade Končar«, kamor se je takoj po

Kosilo pri predsedniku hrvatskega Sabora

Zagreb, 7. sept. (Tanjug). Predsednik Sabora LR Hrvatske dr. Vladimir Bakarič je priredil danes na čast predsedniku republike Turčije g. Dželalu Bayaru slavnostno kosilo, na katerem je bil gost tudi predsednik republike Josip Broz Tito.

Pred kosilom je Vladimir Bakarič podaril predsedniku Bayaru kip Frana Kršinića »Ribičič«, Peričevo sliko »Dalmatinski pejsač« in dva albuma o industrijski graditvi Hrvatske. Podobne albume je podaril tudi ministru za narodno obrambo Turčije g. Ethemu Menderesu in drugim članom spremstva predsednika Bayara.

Predsednik Bayar je Vladimiru Bakariču izročil svojo sliko s posvetilom, njegovi soprogji pa broško. Podpredsedniku izvršnega sveta Hrvatske Ivanu Krajačiču je podaril uro in tobačnico.

Slavnostnega kosila pri predsedniku Bakariču so se udeležili člani spremstva g. Bayara ter osebnosti v spremstvu predsednika republike in podpredsednik zveznega izvršnega sveta Rodoljub Colaković, državni podsekretar za zunanje zadeve dr. Aleš Bebler in drugi. Gosti na kosilu so bili tudi podpredsednik Sabora Hrvatske Karlo Mrazović in Nikola Sekulić, podpredsednik izvršnega sveta Hrvatske Božidar Maslarić, člani izvršnega sveta Hrvatske, generaliteta z generalnim polkovnikom Kosto Nagyem in drugi.

Prisrčne ovacije množic zagrebškega prebivalstva po ulicah in delavcev po obratih, ki jih je obiskal turški predsednik

Visoki gost s predsednikom republike Titom na ljubljanski železniški postaji

Pred tovarno strojev ga je pozdravil ravnatelj ing. Drago Paranoš, ki je v kratkem pozdravnem nagovoru izrazil zadovoljstvo nad tem, da je visoki gost prišel tudi v njihovo tovarno. Ves presenečen se je predsednik Bayar pred odhodom iz te tovarne ustavil pred razglasno desko tovarniškega sindikata, na kateri so všeše velike slike prizorov njegovega prihoda na Reko in v Zagreb.

Pred tovarno orožnih strojev »Prvomajska«, kjer so pravkar izdelali 50 strojev za Turčijo, so predsednika Bayarja sprejeli predsednik upravnega odbora Slavko Postružin, predsednik delavskega sveta Slavko Fodor in ravnatelj ing. Vilim Meško. V pozdravu je ravnatelj tovarne poudaril gospodarske zveze, ki jih ima to podjetje s Turčijo, nakar mu je predsednik Bayar odgovoril, da mu je posebno ljubo, da si lahko ogleda tudi to tovarno. Ko si je z velikim zanimanjem ogledal posamezne oddelke tovarne, se je predsednik Bayar s svojim spremstvom odpravil nazaj v mesto, kjer si je pred kosilom ogledal še Narodno galerijo.

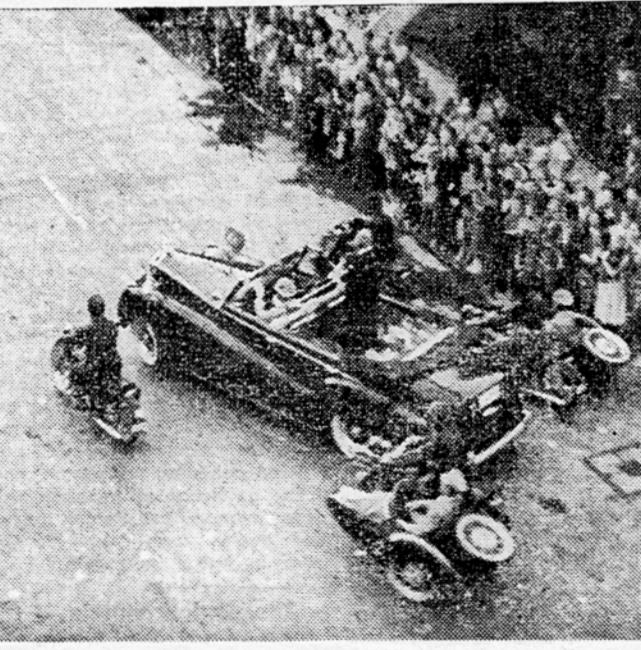
Pozdrav v Zagorju

Zagorje, 7. sept. Ves rudarski bazen Zagorja se je zbral na železniški postaji, da pozdravi na poti iz Zagreba v Ljubljano predsednika turške republike ter predsednika Tita s spremstvom. Na postaji ga je pričakalo okoli 2500 Zagorjanov z godbo Svobode II iz Toplice, ki je zaigrala gostu v pozdrav himno turške republike. Ko je vlak vozil počasi mimo postaje, je množica navdušeno pozdravljala našega dragega maršala Tita in predsednika zavezniške Turčije. — S.

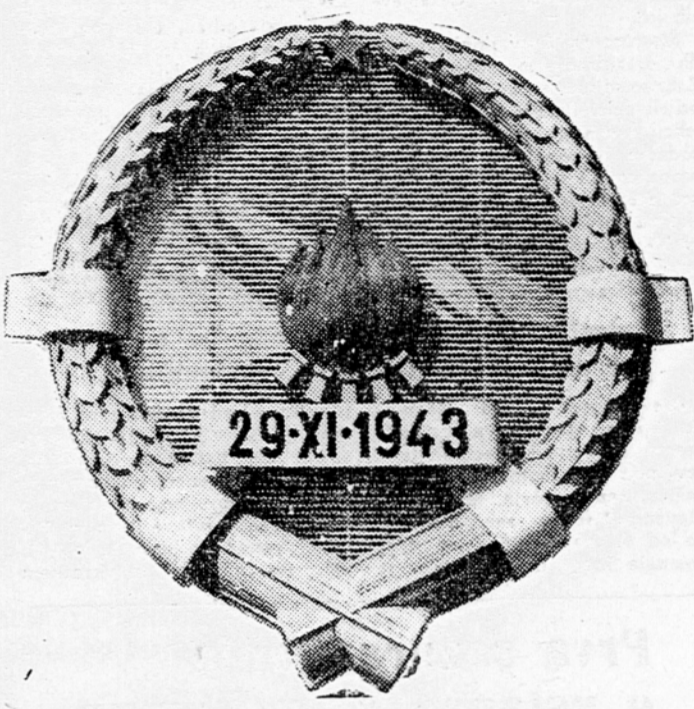
Ze zgodaj popoldne so se po s turškimi in jugoslovanskimi zastavami, cvetjem in zelenjem okrašenih ulicah zbirale skupine ljudi, ki so hoteli prav od blizu pozdraviti predsednika prijateljske Turčije. Naglo so se polnili pločniki Miklošičeve, Tavčarjeve, Gosposvetske in Celovške ceste. Ze ob 16. uri t. j. več kot uro in pol pred prihodom vlaka, so bili pločniki pred glavno železniško postajo prenapolnjeni. Pred odraslimi so se uvrstili pionirji, ki so v ljubkih pionirskih oblekah nestrpno vrtili v rokah turške in jugoslovanske zastavice. »Hos geldiniz« so ponavljala otroška usta, ki so hotela izreči dobrodoščilo predsedniku Bayaru v njegovi materinščini.

Kot ulice, tako je bila tudi ljubljanska železniška postaja vsa pestra in živa zastav, cvetja in zelenja. Od tira proti izhodu so bile položene pisane in rdeče preproge. Pred samo postajo, ob Domu Jugoslovanske ljudske armade, s katerega so vihrale številne zastave obeh držav, sta pestrost še bolj podčrtala velika grba Turčije in Jugoslavije v živopisnih barvah.

Ko sta predsednik Bayar in maršal Tito krenila proti izhodu postaje, kjer so ju čakali avtomobili, so se kakor plaz utrgali vzkliki: »Pozdravljeni, Hos geldiniz, heroj Tito, Bayar! Pozdravljeni!«, s katerimi je izrekla množica dobrodoščilo visokemu gostu. Pionirji in odrasli so v pozdrav mahali z zastavicami in obisali oba predsednika s cvetjem. V odprtem avtomobilu sta krenila predsednik Bayar in maršal Tito med gostim spalirjem proti Celovski cesti. Predsednik Bayar je odzdravljaj množici stoje v avtomobilu. Spajala 90-tisočglave množice se je raztezal od železniške postaje po Miklošičevi cesti, Tavčarjevi ulici in Gosposvetski cesti naprej vzdolž Celovške ceste, po kateri sta krenila oba predsednika na Blej.

Stoje v avtomobilu je predsednik Bayar odzdravljaj prisrčnim pozdravom ljubljancem

Lep sprejem v Zidanem mostu

Zidani most, 7. sept. (Po telefonu). Za sprejem visokega gosta, predsednika Turčije Dželala Bayarja in predsednika republike Tita ter njuno spremstvo je bila železniška postaja v Zidanem mostu bogato okrašena z jugoslovanskimi in turškimi zastavami, na poslopu pa so z velikimi črkami napisali »Dobrodošli« in »Živeli naši gostje« v slovenskem in turškem jeziku. Ze dolgo pred prihodom vlaka, ki je peljal goste proti Ljubljani, se je v Zidanem mostu zbralo nad 3000 ljudi. Največ, okoli 2000, jih je prišlo s posebnim vlakom iz Celja. Med udeleženci so bili najvidnejši predstavniki javnega in političnega življenja iz Celja in Trbovelj.

Alenčica Koren ter Tatjana Ivanova pa sta gostu izročili lepe sopke rdečih nageljev. V tem je večtiščolava množica z navdušenim vzklikanjem predsedniku turške republike in maršalu Titu in Balkanski zvezi izražala velike simpatije do velikega prijatelja. Po desetminutnem postanku se je vlak odpravil proti Ljubljani. Ob odhodu se je predsednik turške republike zahvalil za prisrčen sprejem. M. B.

Predsednik republike obiskal zagrebški velesejem

Zagreb, 7. sept. Dopoldne je obiskal zagrebški velesejem tudi predsednik republike Josip Broz Tito. Spremljala sta ga predsednik Sabora Hrvatske dr. Vladimir Bakarič in general-major Zeželj, ob vstopu v velesejem pa so ga sprejeli direktor velesejma Ivan Snideršič, arhitekt velesejma Ante Zupan ter komercialni direktor Drago Halatija, ki so ga spremljali skozi vse paviljone in mu tolmačili vzorce ter dajali informacije. Predsednik Tito je dve uri ogledoval razstavo in izrazil posebno zadovoljstvo nad izdelki težke industrije in strojogradnje. Direktorju velesejma je čestital k dobri organizaciji. Ob prihodu in odhodu z velesejma so predsednika Tita pozdravljali številni Zagrebčani. M. B.

Glavni zdravstveni svet razpravlja o zakonskih predlogih

Beograd, 7. sept. Člani glavnega zdravstvenega sveta pri odboru za ljudsko zdravje in socialno politiko zveznega izvršnega sveta so dopoldne nadaljevali razpravljanje o zakonskih načrtih in predpisih s področja organizacije zdravstvene službe. Obravnavali so tudi teze zakona o zaščiti zdravja matere in otrok, predpise lekarniške službe itd.

Seja gospodarskih odborov zveznega zbora in zbora proizvajalcev Ljudske skupščine FLRJ

Beograd, 7. sept. Gospodarski odbor zveznega zbora se je danes dopoldne sestel, da določi način razprave o načrtu zveznega plana FLRJ za l. 1955, ki ga je izdelal zvezni zavod za gospodarsko planiranje. Predsednik Milentije Popović je dejal, da odbor ne more formalno razpravljati o planu in glasovati o njegovih postavkah, ker je to načrt zveznega zavoda za gospodarsko planiranje, ne pa predlog zveznega izvršnega sveta. Zato lahko odbor razpravlja o načrtu zveznega plana samo neformalno. Sejem odbora bodo prisostvovali predstavniki in strokovnjaki zveznega izvršnega sveta, ki bodo dajali potrebna pojasnila. Odbor bo verjetno med delom formaliziral tudi razne podobore, ki bodo podrobneje proučili posamezna vprašanja našega gospodarstva. Istočasno kot od-

bor, bo o načrtu plana razpravljaj tudi zvezni izvršni svet. Formalno razpravo o družbenem planu pa bo odbor začel šele potem, ko bo zvezni izvršni svet zavzel končno stališče do zveznega plana za prihodnje leto. Gospodarski odbor Zbora proizvajalcev je na svoji današnji seji glede načina razprave o družbenem planu zavzel isto stališče kot gospodarski odbor zveznega zbora. Oba odbora bosta nadaljevala delo jutri zjutraj.

VREME

Vremenska napoved za sredo: V zahodni in severni Sloveniji zmerno, v popoldanskih urah pa pretežno oblačno s krajevnimi plohami, v ostalih predelih spremenljiva oblačnost. Zjutraj po kotlinah megla. Temperatura ponoči med 9 in 13, podnevi med 24 in 29 stopinj Celzija.

Pred praznikom na OSTROŽNEM

Kaj smo videli v paviljonu „ISKRE“

Pomembni uspehi slovenske elektrotehnike in fine mehanike

Zagreb, 7. sept. Brez dvoma je paviljon tovarne »Iskra« iz Kranja med najlepših opremljenih na vselej v Zagrebu. Tu je razstavljenih veliko izdelkov, ki napravijo močan vtis ne samo na navadnega obiskovalca, marveč tudi na naše in tuje strokovnjake.

V prvi vrsti je treba omeniti novo avtomatsko telefonsko centralo s koordinatnimi stikalniki ali izbiralniki (cross-bar switch). To je najsoodnejši tip avtomatske telefonske centrale, izdelana pa je za lažni poštni promet in ustreza predpisom in željam direkcije PTT. Ta sistem central je zelo primeren za delo v avtomatskih telefonskih omrežjih skupin s centralami starejšega tipa na »korajni sistem« in hkrati za najsoodnejšimi centralami.

V paviljonu lahko vidiš vzporedno delo obeh central, novega in starega tipa, z vsemi tehničnimi možnostmi. Cen

trala s koordinatnimi stikalniki je končna v isti skupini. Praktično to pomeni, da lahko vsakdo, ki je priključen na to avtomatsko centralo, če sta centrali n. pr. v Kranju in Ljubljani, kliče neposredno številko v sosednjem mestu, ki jo želi.

Koordinatne avtomatske telefonske centrale imajo veliko prednost pred starejšimi tipi na korajni sistem, ki imajo dvizgane vrtilne stikalnike. Tu ni nobenega trenja in zamenjavanja notranjih delov. Vzdrževanje je veliko cenejše, proizvodnja enostavnejša, centrale pa delajo zanesljivo in jih ni treba npr. prenehanja nadzorovati kot centrale starejšega tipa. Omenjeno avtomatsko centralo so v celoti izdelali v tovarni »Iskra« uvozili so le nekaj koordinatnih stikalnikov. Toda že se pripravljajo, da bodo že prihodnje leto izdelovali tudi te dele doma.

Nič manjšo atrakcijo in pravo revolucijo na področju naše telefonije ne pomeni naša avtomatska telefonska centrala z elektronskimi, ki jih je tudi razstavljena. Ta elektronska centrala ima žarnice, kakršne imajo radioaparati; glas je čist in brez motenj. Tudi pri koordinatni centrali ni tistih šumov, kakor jih slišimo pri telefonskih razgovorih preko starejših telefonskih central.

Kakor hitro so se odprla vrata velesjemeja, je »Iskra« že zaznamovala prvi uspeh: že prvi dan je prodala 4 avtomatske telefonske centrale.

V tem paviljonu so razstavljene tudi najnovejši tipi kino projektorjev, ki jih izvažajo »Iskra« v Avstrijo, Madžarsko, Burmo, Grčijo, Brazilijo, Argentino, Sirijo, Egipt in celo na Kitajsko. Poleg dosedanjih pošiljk bo letos odposlano še 120 novih projektorjev samo v Turčijo.

Merilne naprave za električni tok izvažajo »Iskra« v Turčijo, Egipt, Libanon in Brazilijo. V izvoz grede tudi električni ročni vrtilni stroji. Tu

PREDLOG DRUŽBENEGA PLANA ZA MARIBOR ZA LETO 1955

2000 novih delavcev v Mariboru

Mariborska podjetja so že predložila gospodarskemu svetu MLO svoje prve predloge proizvodnih načrtov za leto 1955. Iz njih je razvidno, da so upoštevala letošnje izkušnje in se ostreje pretirane opreznosti, tako da polletne analize prihodnjega leta verjetno ne bodo dale tako presenetljivih ugotovitev kot je to bilo leto. Glavna panoga gospodarstva — industrija bo prihodnje leto povečala obseg proizvodnje za 13 odstotkov. Tako bo plan fizičnega obsega proizvodnje mesta Maribora v odnosu na letošnje leto povečan za 12 odstotkov. Glede na to bo našlo v prihodnjem letu zaposlitve čez 2000 novih delavcev, od tega 1756 v industrijskih podjetjih.

Svet za gospodarstvo, ki je razpravljal o predlogih družbenih planov podjetij, je mnenja, da je v njih posvečeno premalo pozornosti proizvodnji blaga za široko potrošnjo. Predlogi planov za leto 1955 predvidevajo predvsem tiste proizvode, ki so se že doslej

proizvajali, ne stremi pa za večjo razširitev asortimenta, predvsem asortimenta proizvodov široke potrošnje.

Kovinska industrija bo letos sicer znatno povečala proizvodnjo, vendar bo težko izpolnila, kar družba od nje pričakuje. Tovarna avtomobilov bo povečala proizvodnjo kamionov, prenehala pa bo izdelovati prikolice, po katerih ni dovolj povpraševanja. »Metalna« bo prisiljena močno znižati cene svojim izdelkom, da bo kos konkurenci. Znato povečanje proizvodnje predvideva »Elektrokovina«, ki bo pričela izdelovati tudi pribor za svetilke, ki smo ga doslej uvažali. Svet za gospodarstvo je mnenja, da bi Tovarna avtomobilov, Mariborska livarna in Delavnica železniških vozil lahko prihodnje leto še bolj povečale svojo proizvodnjo, zato je predlagal, da ponovno razpravljajo o svojih planih in dajo nove predloge.

Znato povečanje predvideva lesna industrija, predvsem Tovar

Včeraj in danes

Srebro bo napolnil ostalo v Trepčji

V našem velikem rudniku svinčeno-cinkove rude v Trepčji se bliža ureditev prve elektrifikacije srebra v naši državi h koncu. Zgrajba je že dograjena, večji del opreme je nabavljen ter jo bodo v kratkem začeli montirati. Svinčeno-cinkova ruda, ki jo dobivajo v Trepčji vsebuje v toni rude tudi do 1 kg srebra, ki so ga doslej odvajali od rude v Zahodni Nemčiji. Do danes je bilo za modernizacijo tega rudnika investiran skoraj 10 milijard. Največja dela so bila opravljena v Zvečanu, dalje v Starem trgu, Kosovski Mitrovici in bližnjih naseljih. Postavili so 11 novih pečih v toplotnici, rafinerijo so povečali za šest 300-tonskih kotlov, razširili so filtracijo in zgradili nov laboratorij. Letošnja investicijska dela, ki spadajo med zaključna, predstavljajo vrednost nad 750 milijonov. Po osvojitvi so zgradili za delavce tega rudnika okoli tisoč novih stanovanj.

180.000 novih delavcev in nameščencev v jugoslovanskem gospodarstvu

BEograd, 7. sept. (Tanjug). Po najnovejših podatkih iz sveznega zavoda za statistiko in evidenco se je zaposlilo v teku prvih šest mesecev letošnjega leta okoli 180.000 novih delavcev in uslužbencev v jugoslovanskem gospodarstvu. Skupno število zaposlenih je znašalo konec junija 1.611.600 delavcev in uslužbencev na

pram lanskega leta povprečju, ki je znašal 1.431.800 delavcev in uslužbencev.

Kongres gozdnih in gradbenih delavcev v Bruslju

Beograd, 7. sept. (Tanjug). Od 13. do 17. septembra bo v Bruslju sedmi kongres Mednarodne federacije gradbenih in gozdnih delavcev. V imenu sindikata gozdnih in gradbenih delavcev Jugoslavije bo odšel na kongres Josip Bosnar, predsednik centralnega odbora sindikata gozdnih delavcev, ter Savo Medan, predsednik centralnega odbora sindikata gradbenih.

Velik kit in več morskih psov ob dalmatinski obali

Split, 7. sept. Ribiči Novega grada in prebivalci tega kraja so pred kratkim opazili v Velebitškem prekopu velikega morskoga kita, ki je zašel v ta predel Jadrana in se približal Novemu gradu. Kit je šel proti v odprtost morja, ker pa je prekop precej dolg, bo bržkone zelo težko našel izhod. Po pripovedovanju očividcev je dolg od 20 do 30 metrov. Organi ljudske milice iz Benkovca so z motornimi čolni odšli na lov. Ceorav pa so parkrat streljali na morskoga kita, se jim ni posrečilo ubiti ga. Bržkone pa je ranjen, ker se na morskem površju ni več pojavil. Prti bodo morali organi JLA z močnejšim orožjem in hitrejšimi čolni. Da ga ukroto, zadnjikrat se je kit pojavil v tem predelu leta 1919, vendar pa pravilo ljudje ki se tega dogodka spominjajo, da ni bil tako velik.

V Bračnem in Kaštelanski zalivu pa so ribiči in mornarji opazili morske pse, ki so tudi zašli v te predel morja. V zadnjem času so v Bračnem prekopu ujeli tri manjše morske pse. L. M.

Asfalt skozi Planino pri Rakeku

so danes končali s polaganjem asfalta-betona. S tem je bila tudi na zunaj opravičena vidna meja med bivšo Jugoslavijo in Italijo, ki jo je označeval konec že dokaj zdelane makadamske ceste in začetek asfaltiranega cestišča. Cesta je izredno gladka, saj je asfalt-beton sodoben material za tlakovanje avtomobilskih cest. del cestišča na najsoodnejšem ovinku skozi Planino proti Grčarstvu in Kalcam. Iz Ajdovščine je prišlo na to veliko gradbišče podjetje »Primorje« in tehnična sekcija Uprave za ceste LRS, poleg tega dveh pa še podjetje »Slovenija-cest« iz Ljubljane, ki na utrjeni cesti polaga asfalt — beton — tepeko — na 7 m širokem cestišču. V Planini

„TAM“ - „MERCEDES BENZ“

Kooperacija avtomobilskih tovarn »TAM« iz Maribora in »Mercedes Benz« iz Stuttgarta

Ljubljana, 7. avg. — Tovarna avtomobilov »TAM« v Mariboru se je v načelu sporazumela s tovarno »Mercedes-Benz« iz Stuttgarta o licenčni izdelavo srednje-težkih kamionov. Pričetek proizvodnje je zamišljen v kooperaciji s predpostavko, da »TAM« takoj osvoji proizvodnjo 30% sestavnih delov v lastni tovarni ali pa pri svojih dobaviteljih, v treh letih pa bi se proizvodnja kompletnih vozil v »TAM« že popolnoma osamosvojila. Sporazum se nanaša na srednje-težke kamione nosilnosti od 3,5 do 4,5 tone s pogonom na eno in na obe osi, na kiperje za gradbeništvo ter na avtobuse za mestni in medmestni promet. V osnutku pogodbe je predvidena tudi močna izvozna vozila v tretje države.

Konstrukcija opisane kamiona dopušča izvedbo za pogon z Diesel ali bencinskim motorjem. Prve kalkulacije kažejo, da bi lahko »TAM« ob današnjih proizvodnih pogojih in deviznih predpisih dobavljala v kooperaciji izdelane kamione po ceni približno 9 milijonov dinarjev. Prvi rezultati posvetovanj z današnjimi podobavitelji in kooperanti naše avtomobilske industrije zagotavljajo, da bo osvajanje proizvodnje kompletnih vozil napredovalo po predvidenem načrtu in omogočilo nadaljnje znižanje cen. Po dobjenih informacijah sta se ob tovarni že sporazumeli glede besedila pogodbe. Za tovarno Mercedes-Benz je osnutek pogodbe že dokončen, ker razpolaga s potrebnimi soglasji. »TAM« pa čaka samo še na odobritev Zveznega sekretariata za gospodarstvo.

Avtobusno podjetje SKP - Ljubljana

sprejme takoj v službo: Avtokleparje (stavbo ali galanterijske kleparje), ključavničarje, mizarje, kovino-brusača, vajence za avtokaroserijsko (kleparsko in ključavničarsko) ter ličarsko obrt. Nastop službe takoj, plača po tarifnem pravniku. Delavci, oziroma vajenci iz okolice Polhovca Gradca se lahko poslužujejo za prihod v službo in za povratek domov avtobusa proge Ljubljana—Polhov Gradec. SAP — LJUBLJANA

Iz vseh krajev Slovenije pribijajo v naše uredništvo številni dopisi naših sodelavcev, pripravljajnih odborov in organizacij, ki poročajo o pripravah in prijavah za udeležbo na proslavi, na Ostrožnem. Prepričani smo, da bodo tudi te dni ko se proslava približuje z naglimi koraki, sodelavci in organizacije kakor doslej poročali, kakšen obseg so zajele v njihovem kraju priprave za praznovanje tega vseljudskega praznika.

Delovni kolektivi in sindikalne podružnice listomerskega okraja se za odhod na Ostrožno pripravljajo z vso vnemo. Doslej je prijavilo v tem okraju 3000 članov sindikatov. Med kolektivi je mnogo takih, ki so se pripravili stoo odstotno, kot n. pr. železničarji, opekarne, cestarji, usnarji, kmetijski delavci v Cezanjevcih itd.

Smartno pri Litiji slovi po svojih organizacijskih sposobnostih. Zato so se tudi z vso resnostjo pripravili dela. Posebni štab ima več sekcij kot n. pr. vojaško, ki zbira podatke o borcih in aktivistih, propagandno, ki skrbi, da bo čim več prebivalcev iz Smartnega in okolice obiskalo Ostrožno. Številno prijavi je vsak dan večje. Prav tako je vedno več spominskih značk »Stajerska v borbi«, ki jih

Patrolja Kozjanskega odreda bo odšla na pot proti Ostrožnemu 11. septembra

»Le naprej odred Kozjanski...« se bo znova oglasila pesem. Patrolja kozjanskih borcev pod vodstvom Janeza Janežiča, rez. majorja, ter Janeza Slovenca-Popaja, rez. majorja, bo od 11. pa do 18. 4. m. spet obiskala kraje in ljudi, kjer je

Prva razpravljanja o ustanavljanju komun v celjskem okraju

Cepravo so pripravili za zbor štajerskih partizanov 19. septembra na Ostrožnem pri Celju je vedno osrednje delovno področje vseh možnih organizacij v vseh krajih in mestih celjskega okraja, se je vendarle vzporedno s tem okrepiljem in požuljenjem političnim delom na terenu sprožilo še drugo vprašanje, ki zadeva na obširno in življenjsko problematiko o nastanku komun. Da se je ta razprava v celjskem okraju začela, to ne precej iznabava, ravno v sredini velikih priprav za Ostrožno, kaže, da je zrasla iz potreb in nujnosti. Zahtev zastopnikov občinskih ljudskih odborov, da dobio njihove osnovne celice ljudske oblasti več pristojnosti, so bile pogostejše in odločnejše zlasti po upravnici združitvi mesta Celja z okolico. Poleg ostalega pa je razpravo o ustanavljanju komun v celjskem okraju sprožila še okolnost, da je sedajni obratni ljudski odbor samo začasna značaja in da bi se zaradi svojega sestava vse prejšnjih odborov OLO Celje-okolica in MLO Celje ne zmoželo dolgo zadovoljivo opravljati svoje funkcije. Mandat začasnemu obratnemu ljudskemu odboru potече z letošnjim letom. Volitve ljudskih odborov bo torej treba razpisati na vsak način. Vsekakor pa je bolje, da se razpiše takrat, ko bo razprava o ustanavljanju komun že določila teritorialno razmejitve komun. Tako bi izvedli volitve ljudskih odborov za nove kommune, hkrati pa tudi za komunalno skupnost. Na ta način bi se izognili dvojnimi volitvam, ali pa postopku o podaljšanju mandata dobe začasnemu obratnemu ljudskemu odboru, o čemer bi morala odločiti Ljudska skupščina Slovenije.

Naravni razvoj je zahteval, da se je v celjskem okraju pojavljala zahteva po upravnici združitvi določenih predelov, ki zlasti v gospodarskem pogledu tvorijo, kolikor se pač da, zaokroženo celoto, najprej v gospodarsko razvitejših krajih. Zato ni pretirana, niti presarjena trditve, da so pogotji za ustanovitev komun povsem zreli zlasti v mestu Celju. Po prvih razpravah je razumljivo, da so enaki pogoji dozorili tudi v Konjicah. Isto velja za celotno Savinjsko dolino. Dosedanji razvoj je pokazal, da ne kaže preveč odlašati z ustanovitvijo komun s sedežem v Laškem ter v Rogški Slatini. V ostalih gospodarsko zaostalejših predelih, kakor n. pr. Kozjansko, je ustanavljanje komun predvsem stvar procesa. Razvoja ne kaže prebitivati. Sicer pa za to tudi ni nobenega razloga. Prve debate o ustanavljanju komun v celjskem okraju so rodile predlog, da naj bi se v mejach sedanjega okraja ustanovilo 10—12 komun. Pomenjše razglabljanja, podkrepljena zlasti z gospodarsko računico, pa so pokazala, da bi bilo bolje v okraju ustanoviti le pet ali šest komun. To misel dobivajo tudi sedaj, na vseh sestankih, več ali manj določeno obliko, in vse kaže, da se bo v bistvu tudi uveljavila. Po tem namisli in prvih predlogih naj bi celotna Spodnja Savinjska dolina tvorila takomimeno Savinjsko komunno s sedežem v Zalcu. Sedež nove komun naj bi bilo tudi Laško. To komunno pa naj bi sestavljale sedanje občine Laško, Rimske Toplice, Rečica, Jurklošter in Breze.

počitku bo ob 13.30 odšla preko Osredka in Pustega vrha v Podsedro, od tod pa na Krančev vrh in Pokojnik ter se končno ob 20. ustavi v Pilstajnu, kjer bo tudi miting.

Ko bo patrolja naslednji dan, to je 12. t. m. ob 9. uri zapustila Pilstajno, se bo ob 12. uri oglasila najprej v Zagorju. Tu se bo sešla s patroljo XIV. divizije in z njo vred krenila v Planino, kjer bo ob 19. uri miting s sodelovanjem kulturne ekipe IV. operativne cone.

13. septembra bo patrolja obiskala naslednje kraje: Dobje (8. ura), Slivnica (10. ura), Sentjurij (12. ura), Grobelno (14.30. ura), Šmarje (18. ura), Kostrivnica (20. ura).

V torek 14. septembra se bo patrolja v Kostrivnici razdelila tako, da bo en njen del obiskal Nagonje, drugi del pa Sladko goro. V obeh teh krajih bo sprejem patrolj ob 9. uri. Obe patrolji se bosta v opoldanskih urah znova vrnili v Kostrivnico in od tod ob 13. uri nadaljevali pot v Podčetrtek (14. ura), St. Peter (16. ura), Podsedra (17.30. ura), Koprivnica (18.30. ura), Veliki kamen (19. ura) do Senovega, kjer bo ob 20. uri sprejem in velik miting.

Dne 15. t. m. krene patrolja ob 7. uri iz Senovega preko Pustih Ložic in Mrzle planine v Zabukovje, kjer bo ob 12. sprejem. Popoldne ob 17. uri pa bo patrolja na Mrzli planini položila venec na grob padlega komisarja odreda Vukovića Džordža.

Iz Zabukovja bo patrolja naslednji dan, 16. t. m. ob 7. krenila preko Preske in Malega podgorja v Rudenik in od tu čez Praprotnega in Poljane v Marof, kamor prispe ob 13. Nadaljnja postaja je Jurklošter, kjer bo sprejem patrolje ob 15. uri. Po sprejemu se bo patrolja razdelila. Prva skupina bo krenila do vasi na Velušu. Druga skupina pa v Hinino (16. ura) ter v Poljane (17. ura). Zvečer se obe skupini vrmeta v Jurklošter, kjer bo ob 20. uri miting s kulturnim sporedom.

Naslednji dan 17. t. m. bo šla patrolja ob 7. uri iz Jurkloštra preko Sv. Kolumbana v St. Lenart, kjer bo ob 13. sprejem. V St. Rupertu, kamor bo prispe ob 20. uri, bo sprejem in miting.

Zadnji dan pohoda, 18. septembra, bo patrolja Kozjanskega odreda obiskala še Glazuto in Svetine. Po sprejemu in počitku na Svetini, ki je predviden za 10. uru, bo skupina odšla proti Celju. M. B.

Patrolja XIV. divizije gre danes na pohod

Danes ob 15. uri bo izpred spomenika narodnih herojev v Ljubljani odšla na pohod patrolja XIV. divizije, ki jo boštala vodila njen bivši komandant podpolkovnik Vidmar-Luka in polkovnik Ivan Dolničar — Janušek. Patroljo sestavljajo bivši borci Tomšičeve, Sercejeve in Bračičeve brigade, ki so se januarja 1944. leta udeležili slavnega pohoda na Stajersko. Tudi te dni bodo borci v imenu svoje divizije korakali po tej poti, na kateri bodo obiskali grobove padlih tovarštev in ponesli pozdrave vsem, ki so jim pred desetimi leti na njihovi težki poti pomagali in jim izkazovali gostoljubnost.

Po raznih krajih Hrvaške in Stajerske bodo prirejali mitinge ter obnavljali staro tovarštvo, ki se je skovalo v času borbe. Dne 18. septembra se bo patrolja srečala s patroljami vseh štajerskih enot v Celju.

Pred pohodom bodo borci položili na grobnico narodnih herojev venec, pri čemer bosta sodelovala invalidski pevski zbor in godba na pihala.

Zasedanje komiteja svetovne zdravstvene organizacije

Opatija, 7. sept. V Opatici bo od 13. do 18. sept. četrti redno zasedanje evropskega komiteja svetovne zdravstvene organizacije. Zasedanja se bo udeležilo okoli 100 delegatov iz 23 držav.

Planina, 7. sept. Zadnje dni se je na tem delu Tržaške ceste delo s pospešeno naglico.

Dograditve moderne asfaltne avtomobilske ceste skozi Planino pri Rakeku se je bližala koncu. Asfaltni del cestišča je že priključen na bivše italijansko asfaltno cestišče, ki se začinja onstran Planine. Delala so kar tri podjetja. Ki bodo sedaj z deli nadaljevala tostran Planine v smeri proti Grčarstvu in Kalcam. Iz Ajdovščine je prišlo na to veliko gradbišče podjetje »Primorje« in tehnična sekcija Uprave za ceste LRS, poleg tega dveh pa še podjetje »Slovenija-cest« iz Ljubljane, ki na utrjeni cesti polaga asfalt — beton — tepeko — na 7 m širokem cestišču. V Planini

Letni sestanek jugoslovanskih statističnih strokovnjakov

Beograd, 7. sept. (Tanjug). V Beogradu bo od 7. do 12. oktobra letni sestanek jugoslovanskih statističnih strokovnjakov. Na tem sestanku bodo razpravljali o organizaciji in sistemu statistike v FLRJ, o statistiki nadodnega dohodka, o teoretičnih in praktičnih kvalitetah statističnih podatkov, o problemih demografske statistike in drugem. O teh problemih bo podan 28 referatov.

Temu sestanku jugoslovanskih statističarjev bodo prisostvovali kot gostje znani strokovnjaki iz Francije, Zahodne Nemčije, Indije, Turčije, Grčije in Italije.

OB ROBU dogodkov

Adenauer in Ollenhauer

Vsem je očito, da je hotel za-
bodonemški kancler dr. Adenauer
izkristiti položaj, ki je nastal v
Franciji tedaj, ko je Narodna
skupščina zavrnila ratifikacijo po-
godbne o evropski obrambni skup-
nosti. Adenauer se je že videl na
čelu Evrope »brez Francije«, kva-
ti pa si je upal postaviti zahteve,
ki so razburile ne samo Pariz, pač
pa tudi London. Njegove težnje
po »popolni suverenosti«
so bile vsekakor prenehanje, čeprav je
precej močnejši, ki govorijo o prid
zahodnonemški koncepciji.

Dr. Adenauer je morda racional
na reakcijo v Parizu, morda je
tudi slutil, da Angliji ne bodo
popovem zadovoljni z njegovimi iz-
javami, toda upal je na splošno
podporo iz Washingtona. Ade-
nauer pa je skoraj popolnoma za-
nemarl odmev o sami Zahodni
Nemčiji.

Zlasti hudo kritiko je kancler
doživel s strani socialno demok-
ratske opozicije. Voditelj opozicije
dr. Ollenhauer je odločno na-
padel dr. Adenauerja in njegove
načrte, češ da je nesmiselno mi-
sliti na evropsko enotnost brez
francosko-nemškega prijateljstva.
»Reševanja evropskih problemov
ni mogoče izvesti brez sodelova-
nja Francije,« je poudaril Ollenhauer,
»kajti politika, ki bi si
prizadevala izolirati Francijo, bi se
prav lahko končala z izolacijo
Nemčije, kar bi bila nacionalna in
mednarodna nesreča.« Ollenhauer
hudo zamerja predsedniku bonnske
vlade, ker je ob vsem tem
popolnoma zanemarl vprašanje
zedinjenja Nemčije.

Ta Ollenhauerjeva kritika je mo-
rala nalleti na močan odmev v
Zahodni Nemčiji in tudi nekatere
druge politične struje so se pri-
družile misli, da je enotnost Evro-
pe ne mogoča brez Francije.

Morda je prav ta val kritik na
račun zadnjih Adenauerjevih izjav
pripravil kanclerja od tega, da je
predlagal voditelju opozicije se-
stanek, kjer naj bi prišlo do ne-
kakega sporazuma glede skupnih
smotrov o zunanji politiki. To
kaže, da je Adenauer pripravljen
vsaj deloma spremeniti svoja slej
ko prej »propagandna načela«
in zavzeti nekoliko bolj realistično
stališče do evropskih problemov,
ki jih bo treba rešiti v najkrajšem
času. Ta poziv opozicije pa naj bi
veljal tudi kot znamenje za po-
novitev s Francijo, kar je napo-
vilo zahteval, ki ne prihaja samo
od raznih političnih strank, pač
pa tudi od zunaj. Vprašanje je le,
ali bo dr. Adenauer dovolj gibčen
in pripravljen opustiti svoje pri-
zadevanje, da za vsako ceno uve-
ljuje staro zamisel o EOS, čeprav
je dokaj očito, da gre razvoj
danes že v precej drugačno smer.

Brazilijska po Vargasu

Demonstracije, ki so večeraj
ponovno izbruhale v Rio de
Janeiru in v katerih so množice
zahtevale takojšnje splošne
volitve v parlament, dokazuje-
jo, da je položaj v Braziji vse
prej kot normalen. Deloma so
duhovni še vedno razburjeni
zaradi tragične smrti dr. Var-
gas, deloma pa vzbujajo nezado-
voljstvo tudi politika, ki jo
vodi nova vlada Cafe Filhoa.
Medtem ko se je Vargas boril
za to, da tuji kapital ne bi pre-
več ogrožal domače industrije,
s čimer je hotel tudi ohraniti
živiljsko raven prebivalstva
na določeni višini ali pa jo ce-
lo izboljšati, je nova vlada
sklenila ponuditi nove ugodno-
sti tujemu kapitalu, da bi do-
tekel v čim večji količini. Po
mnenju finančnega ministra
Goudina naj bi dotok tujega
kapitla preselil vsoto deviz,
ki odteka v tujino na račun
amortizacije in dobičkov. Nova
vlada bo odšleje investirala sa-
mo v transport in električno
energijo ter je njena politika
potemtkem povsem nasprotna
politiki, ki jo je vodil Vargas.
Volitve bodo po zatrdilih
vlade 3. oktobra letos ter jih
ne bodo niti odlagali niti iz-
vedli prej. Vendar pa je vpra-
sanje, ali bo po volitvah — ne
glede na to, kdo bo zmagal —
položaj v Braziji kaj lažji.
Dejstvo, da je bil Vargas moč-
no priljubljen, ne more popraviti
tega, da ni v Braziji
pravzaprav nobene politične
stranke, ki bi lahko ljudstvo
res vodila (tudi Cafe Filho je
navsezadnje pripadal Vargaso-
vi stranki) in za katero bi se
ljudstvo lahko res odločilo, še
manj pa bodo lahko same vo-
litve uprle na izredno ter-
žaven gospodarski položaj de-
žele. Pomirjujoče vpliva le dej-
stvo, da vlada v deželi kljub
vsemu relativen red in da do-
slej še ni prišlo do izpadov
raznih ekstremističnih struk,
ki iz podobnih položajev rade
kujejo svoj kapital.

Neodstur spet dovoljen

Tunis, 7. sept. (AFP). V
Tunisu so danes spet odprli
sedež tunizijske nacionalistične
stranke Neodstur. Stranki
je ponovno dovoljeno delova-
nje. V Tunisu so bile glede
na to vedne manifestacije pri-
stašev Neodsturja.

Iskanje nadomestila za EOS

Vlada ZDA je za britanski predlog o konferenci predstavnikov
devetih držav v Londonu — Zanimanje Norveške in Danske
za to konferenco — Razgovor zahodnonemškega kanclerja in
britanskega visokega komisarja — Francosko stališče

Washington, 7. sept. (AFP)
V uradnih ameriških krogih iz-
javljajo danes, da bodo ZDA
ugodno odgovorile na britanski
predlog za sklicanje konferen-
ce devetih držav, na kateri naj
bi proučili udeležbo Nemčije
v obrambi Zahodne Evrope. V
ameriških diplomatskih krogih
zlasti izražajo zadovoljstvo, ker
bo konferenca devetih držav
omogočila Zahodni Nemčiji, da
bo lahko povedala svoje mne-
nje o tem pred sestankom sve-
ta Atlantskega pakta.

V Washingtonu pa se še niso
izjavili o predlogu, da bi bila
konferenca devetih držav v
Londonu 14. septembra. Zdru-
žene države Amerike naj bi
namreč na londonski konferen-
ci zastopal John Foster Dulles,
ki je sedaj na Filipinih in bi
moral, če bi se hotel udeležiti
konference devetih, odpovedati
napovedani obisk Formoz in
Japonski.

Oslo, 7. sept. (AFP) Konser-
vativni časopis »Aftenposten«
je danes predlagal, da bi Nor-
veška in Danska sodelovali na
konferenci devetih, ki naj bi
bila 14. sept. v Londonu. Casopis
meni, da nobena država ni
bolj prizadeta pri udeležbi
Nemčije v obrambi Zahodne
Evrope kot sta Norveška in

Brzojavka generalnega guvernerja Pakistana

Beograd, 7. sept. Predsednik
republike Josip Broz Tito je
prejel brzojavko od general-
nega guvernerja Pakistana g.
Chulama Mohameda, v kateri se
mu zahvaljuje za čestitke
ob državnem prazniku Paki-
stana.

Vest iz diplomatskih krogov

Beograd, 7. sept. Francoski
veleposlanik g. Philippe Baudet
se je 4. septembra po dvo-
mesečnem bivanju v Franciji
vrnil v Beograd. G. Baudet je
vnovič prevzel vodstvo vele-
poslanštva.

Trgovinska pogajanja med Jugoslavijo in Nizozemsko

Beograd, 7. sept. Jugoslo-
vansko-nizozemska pogajanja
o razširitvi blagovne izme-
njave se je začela večeraj v
Haagu. Jugoslovansko delega-
cijo vodi dr. Gavrilović, svet-
nik v državnem sekretariatu
za zunanje zadeve, vodja ni-
zozemske delegacije pa je g.
Insinger, pomočnik direktorja
v ministru za gospodarstvo
Nizozemske.

Danska, in da je glede na to
bistvenega pomena za tri dve
državi, da morda razpravljati
z ostalimi državami o nevarno-
sti, ki se skriva za oborožitvijo
Nemčije in drugimi praktičnimi
in psihološkimi problemi, ki bi
iz tega nastali.

Bonn, 7. sept. (AFP) Britanski
visoki komisar v Nemčiji sir
Frederic Noyer Millar je obis-
kal davi zahodnonemškega
kanclerja Adenauerja. Kakor
se je zvedelo iz poučenih kro-
gov, je bil razgovor med nji-
ma »vrhunec uvodne izmenjave
gledišč pred konferenco devetih
držav v Londonu«.

Po besedah zastopnika zahod-
nonemške vlade ti uvodni raz-
govori ne bodo končani nocoj.
Sinočnji anglo-nemški razgo-
vori, ki so se nanašali na »naj-
boljši način, kako doseči reši-
tve vprašanja nemške suverene-
nosti in nemškega prispevka k
obrambi, namreč niso prinesli
nikake odločitve glede oblike
konference in držav, ki naj bi
na njej sodelovale.

Hkrati se je zanesljivo zvede-
lo, da bo ameriški visoki komi-
sar James Connant danes
obiskal zahodnonemškega kan-
clerja.

V britanskih krogih v Bonnu
poudarjajo, da vladi Zahodne
Nemčije ni bilo izročeno nika-
ko uradno vabilo za udeležbo
na konferenci. Vabilo ne bo
poslano tako dolgo, dokler Za-
hodna Nemčija ne bo poslala
v London spomenice o stališču
vlade do bodoče konference.
Kakor se je zvedelo, zahodno-
nemška vlada še vedno prouči-
je tako spomenico.

Bonn, 7. sept. (Tanjug). Kan-
cler dr. Adenauer je sprejel da-
nes britanskega visokega komi-

Kancler dr. Adenauer
sarja Frederica Noyer-Millera.
Uradno so sporočili, da je kan-
cler na tem sestanku seznanil

britanskega visokega komisarja
s stališčem zahodnonemške vla-
de do bližnje konference devetih
držav o Nemčiji. Nadrobnosti o
stališču vlade drže tajno.

Zvedelo pa se je, da je kancler
Adenauer v načelu osvojil britan-
sko koncepcijo o rešitvi
vprašanja nemške suverenosti in
oborožitve, o čemer naj bi go-
vorili na konferenci v Londonu.
Britanski načrt določa ustano-
vitev evropskega sistema ob-
rambe v okviru Atlantskega
pakta. V ta sistem bi vključili
poleg držav članic EOS tudi
druge evropske države. Zahodna
Nemčija bi imela pravico ustano-
viti določeni vojaški kontin-
gent, ki bi bil pod nadzorstvom
in bi se lahko povečal ob so-
glasnosti vseh članic tega si-
stema.

Britanski načrt določa tudi
način priznanja suverenosti Za-
hodni Nemčiji. Po tem načrtu
bi tri zahodne velesile objavile
deklaracijo o suverenosti Za-
hodne Nemčije, bonnska vlada
pa bi se s formalnim aktom od-
rekla večini suverenih pravic,
tako da bi zahodne sile še vedno
obdržale politično nadzorstvo
nad Zahodno Nemčijo.

V obveščenih krogih se je
zvedelo, da bo britanski visoki
komisar še danes obvestil britan-
sko vlado o doseženem sog-
lasju s tem načrtom. Obveščeni
trdijo, da sta tako britanska kot
zahodnonemška vlada mnenja,
da bi bil takšen izhod iz polo-
žaja po zlom EOS bolj spre-
jemljiv za Francijo in da bi
utegnila britanska zamisel slu-
žiti kot podlaga za razgovore
na konferenci devetih držav v
Londonu.

Visoki britanski komisar Fre-
deric Noyer Millar je govoril
danes tudi z državnim sekre-
tanjem v ministru za zunan-
je zadeve prof. Hallesteinom.
Dopolnje je kancler Adenauer
sprejel tudi ameriškega visokega
komisarja Jamesa Connanta.

Pariz, 7. sept. (Tanjug). Bri-
tanski predlog za konferenco
devetih o oborožitvi Zahodne
Nemčije je vzbudil ugoden od-
mev v francoskih uradnih kro-
gih. Obveščeni krogi sodijo, da
bi bil namen te konference
predvsem izmenjava mnenj in
določitev splošni smernic poli-
tike v zvezi z omenjenimi pro-

Skrito orožje v Trstu

Po odkritju večje količine orožja, skritega
v skladišču tržaške železniške postaje

Skandal v zvezi z odkritjem
večje količine orožja v skladi-
šču tržaške železniške postaje
je povzročil živahne komenta-
re v tržaški javnosti. S tem v
zvezi domnevajo, da so bila
skladišča v okviru električnega
oddelka, ki ga vodi ing. Nunzi,
ki je bil pred nekaj leti komisar
»Lega Nazionale«
italijanske iredentistične
organizacije v Trstu. Poznavalci
razmer trdijo, da je bil Nunzi
znan kot zaupen človek rimskega
urada za obmejna področja. Ta
urad je od leta 1947 do pred nekaj
meseci finansiral in vodil vse

fašistične teroristične skupine
v mestu. Med izgedi ki so
bili 5. in 6. novembra lani, so
v Trstu opazili, da je bilo med
organizatorji demonstracij pre-
cej odporilcev tega urada. Ing.
Nunzi je znan v Trstu tudi kot
fašist, ki je 1950 pogmagal, da
je »Lega Nazionale«
prešla v roke krajevne organiza-
cije fašističnega italijanskega
socialnega gibanja. V Trstu cenijo,
da bi se dalo z vtihoapljenim oro-
žjem na 500 ljudi. Po zadnjih
vesteh so našli skupno okrog
150 mitraljezov znamke
»Thompson«
in »Sten«, precej revolverjev
in milijon nabojev. V obveščenih
krogih trdijo, da je bilo najdeno
orožje pripeljano v Trst že lani,
verjetno v času, ko je tedanji
predsednik italijanske vlade
g. Pella poslal čete na jugoslo-
vansko mejo. Računajo, da so
zabojij z orožjem skriti tudi
na drugih mestih Trsta.
V Trstu sodijo, da ta dejstva

Rezerve južnokorejske vojske

Seul, 7. sept. (AFP) Predsednik
Južne Koreje Sing Man Ri je
imel danes sestanek z načelnikom
generalnega štaba južnokorejske
vojske generalom Čung Il Vonom,
ki ga je obvestil o vojaških raz-
govorih, ki jih je imel v Washingtonu
z ameriški-
mi vojaškimi zastopniki. Novinarjem
je izjavil, da so ZDA
privolile na ustapovitev 10 juž-
nokorejskih rezervnih divizij za
ojačenje dosežanih aktivnih di-
vizij. V Južni Koreji bodo usta-
novili tovarno vojaških potreb-
ščin s pomočjo ameriških kredito-
v. S tem bodo zmanjšali do-
bave orožja iz Japonske.

Neredi v Nigeriji

Lagos, 7. sept. (AFP). V neredih,
ki so bili večeraj 250 km od
glavnega mesta Nigerije Lagosa,
je bilo ubitih 6 oseb, ranjenih
pa 23. Spopadle so se različne
politične skupine, ki sodelujejo
v volilni kampanji. Ranjen je
bil tudi predsednik stranke kon-
gresa Davies.

Zasedanje jugoslovansko- madžarske komisije

Beograd, 7. sept. (Tanjug).
Glavna jugoslovansko-madžarska
mešana komisija, ustanovljena
s sporazumom o preprečevanju
in preiskavi iz-
gredov na jugoslovansko-madžarski
meji, ki so ga sprejeli
28. avgusta lani v Baji, je ime-
la tretje redno zasedanje od
31. avgusta do 3. sept. v Sege-
dinu. Na zasedanju je komisija
podala poročilo o svojem delu
in sprejela sklepe o potrebnih
ukrepih v smislu omenjenega
sporazuma.

TEL AVIV, 7. sept. (AFP). Iz-
raelska časopisna agencija je spo-
ročila danes, da se bo 12. mesec
vselej v Izraelu 2000 Židov iz
Maroka. Stevilo izseljencev iz
Maroka se bo oktobra dvakrat
povečalo.

blemom. Menijo, tudi, da za se-
daj ne bi sprejeli nikakega
sklepa, češ da za sedaj še ni
prišel pravi trenutek.

Glede morebitne rešitve sodijo
v omenjenih krogih, da bi mogli
upoštevati določene prvine iz
pogodbe o Evropski obrambni
skupnosti, da pa ne bi smeli do-
voliti, da bi pod kakim drugim
imenom sprejeli besedilo, ki bi
bilo pravzaprav ponovitev pari-
ške pogodbe.

Predlog za sklicanje Varnostnega sveta

New York, 7. sept. (Reuter)
Združene države ameriške so
zahtevale sklicanje Varnost-
nega sveta, ki naj bi proučil
dogodek sestrelitve ameriške-
ga letala po dveh sovjetskih
lovcih nad Japonskim morjem.
Stalni ameriški zastopnik v
Združenih narodih Henry Cabot
Lodge je poslal davi zahtevu
v tem smislu stalnemu
predstavniku Kolumbije, ki je
ta mesec predsednik Varnost-
nega sveta.

Nova grška ladja

Atene, 7. sept. (Tanjug). V Pi-
reju je prispela grška ladja ci-
sterna »World Harmony«
z nosilnostjo 33.000 ton. Ladjo so iz-
delali pred kratkim v britanskih
ladjedelnih in je stala okrog
10 milijonov dolarjev. Opremljena
je z najmodernejšimi napra-
vami.

Novi spori v italijanski vladni stranki

Začeli so se ob spominskih svečanostih za
De Gasperijem, izražali pa se bodo tudi v
politični vladi

Rim, 7. sept. (Tanjug) Notra-
nji spori in nesoglasja v naj-
večji italijanski stranki so pri-
šli do izraza tudi ob spominskih
svečanostih za De Gasperijem.
Pella, ki je govoril v Pa-
lermu, je dejal, da naslednik
De Gasperijeve politike ne mo-
re biti Fanfani s svojo strujo,
ker je De Gasperi drugače poj-
movno vlogo krščanske demo-
kratske stranke in se izogibal
slehernemu krščanskemu inte-
gralizmu ter se boril, da se
njegova stranka ne bi spre-
menila v nevarni protidemokratski
režim. Fanfani je po Pel-

lovih besedah nasproten take-
mu stališču.

Vodja leveice in predsednik
skupščine Gronchi je dejal v
svojem govoru, da se je pre-
živela štiristrankarska oblika
centra, ki jo je zastopal De Ga-
speri in na kateri temelji se-
danja uradna krščansko demo-
kratska politika.

V komemorativnih govorih sta
izrazila različna mnenja celo
vodje »demokratske iniciative«
Fanfani in Taviani. Minister za
obrambo Taviani je govoril pred
odhodom v London največ o
zunanji politiki in izrazil po-

polno zvestobo evropelzmu ter
evropski obrambi, tajnik stran-
ke Fanfani pa je dejal, da je
EOS »kompromitirano orodje«
in da bi morali obrniti zunaj-
politično smer k razgovorom
med kontinenti.

Računajo, da se bo ta polemika
nadaljevala in da bi utegni-
lo imeti krščansko demokratsko
vodstvo določen vpliv na poli-
tiko italijanske vlade.

Demonstracije v Rio de Janeiru

Rio de Janeiro, 7. sept. (AP)
Polcija je sinoči streljala v
zrak in metala solzilne bombe,
da bi razglašala demonstrante,
ki so zahtevali izvedbo sploš-
nih volitev. Te demonstracije
je organizirala ilegalna komu-
nistična partija, katere delav-
nost je zlasti oživila po samo-
muru predsednika Vargasa.

Nova kuomintang bombardiranja

Tajpeh, 7. sept. (AP) Čang-
kajskova letala in bojne ladje
so davi spet bombardirali oba-
lo celine Kitajske na pod-
ročju Amoja. Cilj napada je
bilo posebno pristanišče v
Amoju, v katerem je, kakor
trdijo, potopljenih več lahkih
kitajskih pomorskih enot.

Tajpeh, 7. sept. (Reuter). —
Kuomintangse oblasti so sporo-
čile danes, da so kuomintangska
letala potopila nad 100 kitajskih
džunk, ko so množično bombar-
dirala pristanišče Amoj in druge
cilje na kitajski južni obali. V
sporočilu, ki je bilo objavljeno
v Tajpehu, je rečeno, da so po-
vzročili velikansko škodo pri tej
operaciji, v kateri so sodelovala
letala, ladje in topništvo.

NOVA SMER kitajskega gospodarstva

Ustanavljanje mešanih državno-zasebnih
podjetij

Peking, 7. sept. Vsi kitajski
časopisi so objavili danes
predpise, ki jih je sprejel ad-
ministrativni svet glede uprav-
ljanja mešanih državno-zase-
bnih gospodarskih podjetij.
Uradna agencija »Nova Kitaj-
ska«
poroča, da so kitajski časopisi
objavili tudi poročilo
podpredsednika odbora za fi-
nančna in gospodarska vpra-
šanja, v katerem je rečeno, da
so ti predpisi »pomembno ob-
dobje na poti socializacije ki-
tajskega gospodarstva«.

Namen kitajske vlade na
gospodarskem področju je,
da bi izvedla socializacijo
predvsem tistih gospodarskih
podjetij, od katerih proizvo-
dne je odvisen življenjski stan-
dard prebivalstva.«
Poročilo pravi, da bodo predpisi o
ustanovitvi mešanih državno-
zasebnih gospodarskih podjetij
zagotovili vse pravice zase-
bnih delničarjev. Po odbitku
davka bodo takim podjetjem
odobrili dobiček za rezervne
sklade, socialne datjave, na-

grade delavcem in dividende
delničarjem.«

Ko omenja nadalje prednosti
mešanih državno-zasebnih po-
djetij pred zasebnimi podjetji,
poudarja uradna kitajska agen-
cija, da bo vodstvo v teh po-
djetjih zaupano »zastopnikom
vladnih ustanov in zasebnih del-
ničarjev in da bodo pri uprav-
ljanju sodelovali tudi zastopniki
delavcev«.

Spor med Indijo in Portugalsko

New Delhi, 7. sept. (Tanjug).
Pri večerajšnjem sestanku z
zastopniki indijskega ministru-
stva za zunanje zadeve je por-
tugalski poslanik v New Delhi-
ju sporočil, da po mnenju
Lizbone Indija ni sprejela
predloga za sestavo nevtralne
komisije opazovalcev v portu-
galskih posestih. Po mnenju
političnih krogov v Delhiju je
s sporočilom izbonskega pred-
stavnika za nedolotno dobo,
verjetno pa sploh onemogo-
čena nameravana konferenca
med obema državama. O tem
vprašanju sta si Delhi in Liz-
bona med seboj poslala skupno
20 not. Med izmenjavo not pa
je Lizbona kot pogoj za kon-
ferenco zahtevala načelno pri-
znanje suverenosti Portugalske
nad posestmi v Indiji, češ
sar indijska vlada ni sprejela,
čeprav je kazala pripravljenost,
da bi se na konferenci
izognili temu vprašanju.

PARIZ, 7. sept. (Reuter). Fran-
coski nacionalni inštitut za sta-
tistiko je sporočil danes, da ima
Francija po zadnjem popisu 42,7
milijonov prebivalcev. V zadnjih
letih se je število prebivalcev
ravnalo za nad 2 milijona oseb.

PREDLOG DRUŽENEGA PLANA BOSNE IN HERCEGOVINE ZA LETO 1955:

Z nezmanjšano nagljo proti zaostalosti!

Sadovi industrializacije omogočajo večje dajatve za kulturo in prosveto, zdravstvo, prometne zveze in kmetijstvo — Revolucija v metalurgiji in elektrogospodarstvu

Medtem ko se začena javna razprava o našem zveznem družbenem planu za prihodnje leto, so bili objavljeni tudi osnovni podatki o tem, kakšen naj bi bil družbeni plan Bosne in Hercegovine, ki že vsa leta po osvoboditvi dosega znaten napredek v industrializaciji.

Skupni družbeni produkt naj bi se povečal po načrtu plana te republike za 21 odstotkov (v primeri z letom 1953), oziroma za 13,4 odstotka glede na cenitev izpolnitve letošnjega družbenega plana. Skupni narodni dohodek pa bi se povečal za 13,3 odstotka oziroma za 14,6 odstotka. Hitrost povečevanja skupnega družbenega produkta oz. narod. dohodka je torej znatno večja kot znaša povprečje v vsej državi. Toda skupni družbeni produkt in narodni dohodek prebivalca Bosne in Hercegovine bo zaradi dolgoletne zaostalosti te ljudske republike še tudi v letu 1955 pod povprečjem naše države kot celote. V Bosni in Hercegovini se približno še dve tretjini prebivalcev ukvarjata s kmetijstvom, ki je znatno bolj zaostalo kot je današnja povprečna raven celotnega jugoslovanskega kmetijstva.

Zaradi tega ni čudno, da temeljni povečanje skupnega družbenega brutoproducta tudi za prihodnje leto predvsem na povečanju industrijske proizvodnje. Letos naj bi se industrijska proizvodnja v Bosni in Hercegovini povečala v primeri z lanskim letom za 21,7 odstotka. Ta proizvodnja bo tudi osnova za planiranje proizvodnje in prihodnjem letu, ko obstojajo večje možnosti za boljše izkoriščanje zmogljivosti posameznih obratov, katerim se pridružuje tudi veliko število novih. Načrt družbenega plana LR Bosne in Hercegovine računa s povečanjem industrijske proizvodnje za 61,9 odstotka v primeri z letom 1953, oziroma za 33 odstotkov v primeri z oceno izpolnitve letošnjih proizvodnih načrtov.

Najpomembnejše bo povečanje proizvodnje v elektrogospodarstvu, rudnikih, železarnah, kemični industriji ter industriji celuloze. Obratovanje številnih novih central, zlasti Jabelnice, naj bi omogočilo kritje vseh domačih potreb te republike, a ne samo to.

Bosna in Hercegovina naj bi prvič postala tudi izvoznik elektrike.

V proizvodnji premoga nameravajo maksimalno izkoristiti obstoječe zmogljivosti premogovnikov in doseči proizvodnjo 5,4 milijona ton premoga, oziroma za dobrih 10 odstotkov večjo proizvodnjo kot naj bi znašala letos, oziroma za 38,9 odstotka večjo kot je znašala predlanskim. Potrebe, ki stalno rasejo, pa ne bodo mogli v najbližji bodočnosti zadovoljiti niti s to sorazmerno visoko ravni proizvodnje v premogovnikih. Proizvodnja koksja naj bi se povečala v primeri s predlanskim letom za 113 odstotkov. Tu bo imela znaten delež železna koksarna. S pravo revolucijo računajo v metalurgiji. Ta naj bi proizvedla za 41 odstotkov več kot letos, oziroma za 128 odstotkov več kot predlanskim. Bosna in Hercegovina naj bi prihodnje leto povečala proizvodnjo železne rude za 450.000 ton, surovega železa za 160.000 ton, surovega jekla za 97.000 ton (SM), valjanih izdelkov za 70.720 ton. Pri tem velikem napredku v železni železarni prihodnje leto še ne bi bile do kraja izko-

rišene vse možnosti za proizvodnjo surovega železa in jekla, in sicer zaradi ozkega grla v valjarni tega velikega metalurškega kombinata.

Spričo modernizacije tovarne sode v Lukavcu in začetka proizvodnje v novi tovarni dušikovih spojin v Goraždu, naj bi se proizvodnja kemične industrije povečala za 120,6 odstotka v primeri s predlanskim letom. Proizvodnjo natrijevega hidroksida nameravajo povečati za 13.400 ton natrijevega karbonata za 12.000 ton, dušikove kisline za 6.400 ton, amonijevnega nitrata za 6.600 ton itd. vse v primerjavi s planirano proizvodnjo.

Kmetijska proizvodnja naj bi se v primeri z letošnjim letom povečala za 4 odstotke. K temu naj bi pripomogla v prvi vrsti živinoreja. V drugih panogah kmetijstva ne računajo s posebnimi spremembami, ker se ukrepi, ki jih bodo podvezeli prihodnje leto, verjetno še

ne bodo občutili kaj prida. Zatrjujejo, da so sredstva, ki jih bo mogoče dati na razpolago v prid kmetijstvu v Bosni in Hercegovini v prihodnjem letu, še vedno premajhna pri upoštevanju vseh možnosti tamošnjega kmetijstva. Letos naj bi kmetijstvo Bosne in Hercegovine izkoristilo za svoj razvoj vsega skupaj nekaj nad 1,3 milijarde din, prihodnje leto naj bi dobilo v najrazličnejših oblikah še enkrat več, t. j. nekaj nad 2,6 milijarde. Pri tem niso všteta sredstva, ki jih bodo imeli na razpolago za kmetijstvo posamezni okraji. V gozdarstvu nameravajo dosežati za 4 odstotke manj lesa kot letos. Občutno bodo zmanjšali posek iglavcev, povečali pa posek listavcev.

Vse investicije bodo znašale po sedanjem predlogu družbenega plana okoli 63 milijard. Pri delitvi teh investicijskih sredstev prihodnje leto ne bo več udeležena predvsem velika industrijska podjetja, marveč bodo ta sredstva uporabljena v glavnem za ureditve komunikacij, za kulturo in prosveto ter zdravstvo in kmetijstvo. Predlog družbenega plana računa, da bo iz sred-

stev za amortizacije in lastnih sredstev gospodarskih podjetij porabljenih okoli 10 milijard za vzdrževanje in rekonstrukcijo obstoječih obratov.

Investicije iz republiških sredstev naj bi znašale 6,46 milijard ter bi bile za 2,21 milijard, večje kot letos. Pol milijarde nameravajo razdeliti ekonomsko šibkejšim okrajem. Prihodnje leto naj bi delovni kolektivi razpolagali potem, ko bodo zadostili vsem obveznostim nasproti zvezi, republiki okrajem in mestom s skupnim vso 24,5 milijard din; imeli bi torej nekaj manj kot 1 milijardo več v primeri z letošnjim letom.

Kongres mednarodne unije železniških medicinskih služb

Beograd, 7. sept. (Tanjug). Na kongresu Mednarodne unije železniških medicinskih služb, ki bo od 20. do 25. septembra v Wiesbadnu (Zahodna Nemčija), bodo sodelovali tudi predstavniki sanitetnih strokovnjaki in zdravniki železniških uprav iz skoraj vseh evropskih držav bodo na kongresu izmenjali izkušnje s področja zdravstvene zaštite železničarjev. Razpravljali bodo o profesionalnih boleznih železničarjev.

Naslednji kongres Mednarodne unije železniških medicinskih služb bo v septembru prihodnjega leta v Jugoslaviji.

KULTURNI RAZGLEDI

Obisk v flamskem gledališču v Antverpnu

Ozadje prizorišča za zgodovinsko igrano »Flamski lev« v Antverpnu

vsej delno orientirati, na kakšni stopnji umetniške zmogljivosti so.

V kraljevi državni Operi »Koninklijke Vlaamse Opera« v Antverpnu sem imel priložnost videti samo »Traviato«, nad katero sem bil zelo razočaran. Predstava je zapustila vtis povprečne uprizoritve kakšnega provincialnega gledališča. S peveci v severnoevropskih državah je sploh težko. Dobri pevci so redki. Megleno, pusto podnebje malokdaj nudi soncu možnost, da pregreje zemljo in ozračje, kar za človeško grlo ni zdravo. Lepih in zdravih glasov skoraj da ni. Vsi pevci imajo zastrte glasove, kot da jim je meglja tudi v grlu. Razen tega pa še njih guturalni jezik, ki je vse prej kot idealen za pevca, krči grlo, da ne more lope izvesti pete melodije. Tudi sicer so bile vloge izrazno zelo povprečno in šablonsko izvedene. Skršeni zbor in balet nista doprinesla ničesar pozitivnega. Režija in scena sta bili zelo skromni, brez kakršnih koli domislekov. Kar je bilo dobrega pri predstavi, je bil samo orkester in pa občudovanja vredna akustika tega gledališča. Ne vem, kakšne so druge predstave. Kar misli si ne morem, da se ne bi v uprizoritvah, kot so »Carmen«, »Jenufa«, »Mignon«, »Don Juan« in »Parsifal« in ki so bile zadnje dni na programu, pokazali kaj več. Pri predstavi »Traviate«, ki ni izpolnila pričakovanj, je bila publika vendarle navdušena in je aplaudirala po vsaki ariji, duetu in ansamblu. S skromnim so zadovoljni, sem si dejal, ko sem pomislil na naše pevce, ki bi tukaj vsi naravnost briljirali.

Opera uprizarja tudi operete, med drugim »Grofa Luksemburškega« in »Boccaccia«, balet pa nastopa v samostojnih večerih »Salome«, »Judithe« in drugih baletih. Program Kraljeve Opere v Antverpnu je zelo pester in vsekakor pozivlja kulturno življenje v umetniško vidu sicer zelo bogatem pristaniškem mestu, da omenim samo umetniške galerije, muzeje in staroevropsko arhitekturo.

Kakor ni mogla zadovoljiti uprizoritve »Traviate«, tako moram z zadovoljstvom ugotoviti veliko zmogljivost in visoko umetniško raven dramskega gledališča »Koninklijke Nederlandse Schouwburg van Antwerpen« v uprizoritvi močnega drame »Flamski lev«, ki jo je dramatičar Franz Meire po istoimenskem romanu znanega flamskega pisatelja Hendrika Consciencea.

Drama, v kateri je prikazana zgodovinska borba med Flamci in Francozi za flamsko zemljo, je bila uprizorjena na prostem, na velikem trgu, ki se razteza med magistratom in blokom najstarejših mestnih hiš. Kako je bila v resnici ta uprizoritev velilkopotezna, bo mogoče vsakdo razvideti že iz števil, ki jih navajam: v posameznih vlogah je nastopilo 43 igralcev, v množičnih prizorih pa je sodelovalo okrog 500 statistov, 20 konj in kompletni orkester, predstava pa je naenkrat gledalo nad 5 tisoč ljudi.

Ogromno sceno, zgrajeno povsem plastično, ki se je ujemala z ozadjem mestnih stariških hiš, je razsvetljevalo nebroj barvnih reflektorjev, precizno ozvočenje pa je omogočilo, da je gledalec, še tako

daleč proč od prizorišča, slišal vsako igralčev besedo. Seveda se posamezna igralčeva igra spričo tolikšnih dimenzij povsem izgubi, zato pa pride bolj od izraza govor in pa plasti igra množice, ki ima v tej dramni glavno vlogo.

Režiser Edward Delen je s to uprizoritvijo dokazal, da obvlada režijski posel z vso su-

vrhunca ob mogočnem zmaganju flamskega naroda. Zunanjo pestrost so podčrtali bogati staroveški kostumi in spretno spreminjanje lučnih efektov, da je bil gledalec velikokrat pod dojmom, kot bi gledal barvni film. Ob triumfalnem koncu so prijezdili flamski vojski z baklami in fanfarami, množica nastopajočih v sprevedu je napolnila prizorišče z velikimi zastavami, ki so ves čas v vetru plapolale v njihovih mahajočih rokah, z zvonnika bližnje katedrale pa so zadoneli zvonovi in njih zvoki so se pomešali v melodijo himne, ki je niso peli samo nastopajoči, ampak tudi vsa truma gledalcev. V resnici fantastično mogočen prizor, ki ga je redko videti na gledališkem odru, kvečjemu v filmu.

Naj mi bo dovoljeno, da ob tej priložnosti omenim tudi našega režiserja Jožeta Babiča iz Trsta, ki sicer s to uprizoritvijo v Belgiji ni v nikakršni zvezi. Spomnil sem se mimogrede uprizoritve »Velike puntarije« v mariborskem gledališču v njegovi režiji, s katero je dokazal velikopoteznost in nesporne kvalitete v svojem režijskem stremljenju. Prepričan sem, da imamo tudi mi v njem režiserja, ki bi zmogel pripraviti prav takšno grandiozno uprizoritev, seveda, če bi mu bile dane vse možnosti na razpolago. Menim, da je to dejstvo vredno premisleka in da tudi Slovenci lahko ob kakšnem prazniku uporabimo primerno delo z vso velikopoteznostjo, ki bi jo z malo dobre volje pač tudi zmogli.

Arturo Toscanini

Veliki dirigent je odložil svojo čarobno palico

V poletnem času, ko zajame Evropo ogromen val glasbenih festivalov in ko se njih priveditelj trudijo, da bi pritegnili k svojim prireditvam čim bolj zanimive in slavne umetnike, soliste, pevce in dirigente, se spominjamo ene največjih priložnosti festivalov prejšnjih let, sivolasega dirigenta Artura Toscaninija, ki je letos za vedno odložil svojo čarobno palico.

Francoski glasbenik, komponist in dirigent Inghelbrecht ugotavlja v svoji knjigi »Le chef d'orchestre et son equipe«, da je Toscanini doslej brez dvoma največji dirigent na svetu. Toscanini je bil tako vdan glasbi, njegov odnos do glasbe je bil vedno tako brezkompromisen, da bi si ga lahko vsi glasbeniki vzeli za zgled. Njegova glasbena koncepcija je bila jasna in enostavna; nikdar ni zahteval nekaj, česar ni bilo v partituri. Imel je popolnoma točno predstavo tega, kar je zahteval, in njegova največja odlika je bila, poleg njegove izredne sugestivnosti, močotev, da je znal svojo zahtevo tudi povsem uresničiti. Znal je zahtevati, v tem je bil tako neizprosno in tako dosleden, da je v svojih koncertnih izvedbah resnično dosegal ono prefinjeno, do vseh podrobnosti izdelano postavitev, kot si jo je bil v svoji fantaziji zamislil.

Se kot mlad dirigent se ni zadovoljil z majhnim številom skušenj. Ko je nekoč, v začetku svoje kariere, dirigiral v nekem malem mestu v Italiji, se je zgodilo, da je zahteval še eno dodatno skušnjo, češ da ga izvajanje orkestra še ne zadovoljuje. Ko pa ni dobil pristanka na to, se je enostavno obrnil ter odšel na kolodvor. Tam pa se je šele zavedel, da nima denarja za potovanje, a trmast kot je bil, ni veliko pomisljal, temveč se je kar peš odpravil proti domu, čeravno bi pretoboval za to tri dni. No, medtem so se organizatorji koncerta premislili, začeli so ga povsod iskati in ga končno seveda tudi našli.

Da je dosegel od orkestra natančno to, kar je hotel, se je včasih posluževal tudi zvijače. Nekeč je od orkestra zahteval, da igra bolj tiho in je ponovil zaradi tega neko mesto že nešteto krat, a ga orkester kljub temu še vedno ni zadovoljil. Se in še je zahteval bolj tišega igranja, dokler ni dobil vtisa, da se to ponavljanje orkestru že upira. Tedaj prekine nenadoma igranje in pravi: »Trenutek, gospoda! Mogoče se pa motim. Pogledal bom v partituro.« Zatopil se je v partituro in, kot da bi mu bilo neprijetno, ker ima le prav, rekel povsem nerodno: »Je pa vendar pianissimo... Gospoda, dajmo, zaigramo še enkrat!«

Občajno se je pri skušnjah tako poglubil v delo, da ga je že napačen udarec činele ali prekale instrumenta spravila v tako nevoljo, da je razbil takrtirko. Predvsem ni mogel trpeti, če se je kdo izmed članov orkestra štedil pri skušnjah, češ da bo

TISOČ LJUDI VSAK DAN V POSTOJSKI JAMI

(Konec)

Letos so v Postojnski jami obnovili pota, ograje in električno omrežje, izboljšali progo ter izmenjali kolesne stavke pri vagončih. Pri Predjamskem gradu so dokončali gradnjo nove mehanične delavnice, v gradnji pa je tudi nov hotel v Postojni, o čemer smo že poročali. Ta bo odpravil veliko dosedanje turistično pomanjkljivosti v pogledu prenočitvenih možnosti med drugim tudi prirejanje rednih kvalitetnih koncertov.

Veliko pomanjkljivosti v Postojnski jami predstavljajo spričo vedno bolj narastajočega prometa tudi sedanje, če do skrajnosti obrabljene in zastarele ter za tak turističen objekt že zdavnaj neprimerne bencinske lokomotive, ki jih je treba zamenjati z električnimi. Med drugim povzročajo te lokomotive tudi smrad in jamni puščajo škodljive pline, ki kvajajo lepoto kapnikov. Nevarnost je celo, da bodo kapniki zaradi teh plinov v nekaj desetletjih postali popolnoma suhi. Uprava »Kraških jam« je storila vse, da bi prišla do potrebnih deviz in že letos izmenjala te lokomotive, vendar za zdaj v tem pogledu še ni uspela. Da ne bi prišlo prihodnjega leta do zastoja v jamskem prometu in predvsem, da se prepreči nadaljnji kvazi prirodni lepote v Postojnski jami, je nujno, da odgovorni ljudje najdejo nekakšen izhod iz sedanjega stanja in da se to vprašanje čimprej reši, zlasti še ker gre v tem primeru za turističen objekt jugoslovanskega merila in zato tudi za renome našega turizma. Problem v Postojni je tudi kopalsiše. To velja zlasti za mladino, ki se po končanem ogledu jame navadno enostavno nima kam dati in se zato dolgočasi, ko čaka na vlak.

Notranjska, turistično središče prvega reda — ko bo za to na razpolago denar

Poglavje zase po perspektive nadaljnje razvoja kraških jam. Te so zelo zanimive in še bolj razveseljuje, toda prav zato že zdaj požirajo največ sredstev ter nakazujejo nove potrebe. V načrtu je, da bo prihodnje leto odprt podaljšek Postojnske jame skozi tako imenovano Črno jamo in Pivko jamo z izhodom na vlak.

Velika množica udeležencev v povorki in na zborovanju ter na vseh proslavah občinskega praznika, predvsem pa na sam praznik 3. septembra je dosegel zoren dokaz, da ni več občinski praznik v Domžalah le praznik občinskih uslužbencev in funkcionarjev, pač pa praznik vseh občanov.

Lep zaključek občinskega praznika v Domžalah

Preteklo nedeljo je bilo zaključeno praznovanje občinskega praznika v Domžalah in 70-letnice tamkajšnje godbe. Dopoldne se je po mestu razvila povorka, ki je bila najlepša, kar jih je kdaj bilo v Domžalah. Sodelovali so konjeniki, gasilci, številne narodne noše, športna in kulturna društva, PAZ, partizanska patrulja, avto-moto klub, šest godbenih ansamblov, šest ljubljansko ostala društva in organizacije ter mnogo občanov. Po povorki je bilo veliko ljudsko zborovanje, na katerem je govornik-organizator osebovrednega go-

koncu Pivke jame pri dosedanjih starih stavbi, ki jo bo treba adaptirati. Po tej poti so 22. aprila 1944 prišli partizani v Postojnsko jamo in zažgal nemško skladišče bencina. Kapniki v teh dveh jamah sicer niso pomembni, zato pa je v Pivki jami sifon, kjer ponikne reka Pivka. S tema dvema jamama, ki jima manjka le še elektrifikacija, bo Postojnska jama pridobila svoj posebni izhod in se obiskovalcem v prihodnje po korvačem ogledu jame ne bo treba več vračati k vhodu. Ko bo ta izhod odprt za javnost in pa ko bo uprava »Kraških jam« nabavila tudi potrebna sredstva za nakup avtobusov, bodo odhod vozil avtobusi na kolodvor, obenem pa bo to izhodna točka za avtobusse izlete v Predjamski grad in v znamenito Rakovo dolino značilno po svojih prodorih in naravnih mostovih, skozi katere teče reka — ponikalnica Rak. Sčasoma, ko bo zgrajena tudi cesta proti Cerkliskemu jezeru, pa bodo ti avtobusi izletji zajeli tudi samo Cerklisko jezero, nadalje Krško jamo pri Ložu in Škocjanske jame. Če pomislimo, da tudi Krško jama, znamenita po svojih podzemskih jezerih, ki bo že prihodnje leto odprta za javnost, po svojih lepotah ne zastoja za Postojnsko jamo in da so Škocjanske jame, ki jim manjka le še elektrifika-

cija in pa pošteno gostišče, ki ga prav tako že letos nameravajo zgraditi, po svojih naravnih obokih in ogromnih dvoranah edinstvene na svetu, kar so lani v mesecu septembru potrdili celo strokovnjaki na speleološkem kongresu v Parizu, tedaj si lahko predstavljamo pomen vseh teh perspektiv in načrtov. Notranjska bo z uresničenjem vseh teh načrtov lahko že v bližnji prihodnosti postala turistično središče prvega reda, kar je ogromne važnosti za njo samo in za vso Jugoslavijo. Prav zato pa je tem bolj važno in nujno, da se čimprej najdejo potrebna sredstva za vse to, tem bolj, ker že sam čistilni trgovski račun to narekuje.

Sčasoma, v kolikor bodo uspeli raziskovalci, se bo Postojnska jama še nadalje razširala, in sicer do Planine, kjer bo izhod iz tako imenovane Malograjske jame v Kvačo vas pri Planini. To je sicer za zdaj še daleč perspektiva, vendar so že v teku raziskovanja pod vodstvom Zavoda za raziskovanje Krasa in Društva jamarjev. Ko bo uresničen tudi ta načrt, bo Postojnska jama pridobila nove lepote in se bo povečal njen sloves v svetu, s tem pa tudi potreba, da se prej navedeni načrti čimprej uresničijo.

NOVE KNJIŽNE IZDAJE DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE

Pravkar so izšla naslednja dela:

KAJUHOVE PESMI v redakciji Dušana Moravca. — Lična ljudska izdaja pesmi našega partizanskega pesnika je izšla v počastitev Zbora štajerskih brigad na Ostrožnem. Cena broš. 80 din, platno 130 din, pol. usnje 200 din.

Ribič Ivan, LJUDJE ONKRAJ REKE. Ljudska povest iz Koroske v času narodno-osvobodilne borbe.

Ribičič Josip, TRIJE NA POHODU. Štirinajst kratkih zgodb, važnih za šolo in dom, za staaše, učitelje in mladino. Cena 160 din.

Turgenjev S. Ivan, IZBRANO DELO III. knjiga. Obsežna knjiga prinaša tri znamenite knjige romane, Dim-Novina in Pomladne vode.

Darwin Charles, O NASTANKU VRST. Eno najslavitejših del v zgodovini znanosti.

Do konca oktobra pa izidejo še naslednja dela:

Levstik Fran, ZBRANO DELO IV. knjiga. Knjiga prinaša Levstikovo prozo.

Murn Josip, ZBRANO DELO II. knjiga. S tem zvezkom je zaključeno Murnovo Zbrano delo. Vsebuje njegovo prozo in korespondenco.

Gradnik Alojz, HARFA V VETRU. Knjiga bo izbor celotnega Gradnikovega pesniškega dela. Izdajo je uredil Filip Kalan-Kumbatovič.

Gončarov A. Ivan, OBROV. Roman. Eno najslavitejših del starejše ruske literature.

Thuen de Vries, MACEHA ZEMLJA. Roman. Največji teilst znanega holandskega socialističnega pisatelja.

Lekarna Ravne na Koroskem razpisuje mesto FARMACEVTSKEGA POMOCNIKA

Nastop službe 1. X. 1954

**OKRAJNI LJUDSKI ODBOR
LJUTOMER**

**OKRAJNI ODBOR SOC. ZVEZE
LJUTOMER**

in

OKRAJNI KOMITE ZKS LJUTOMER

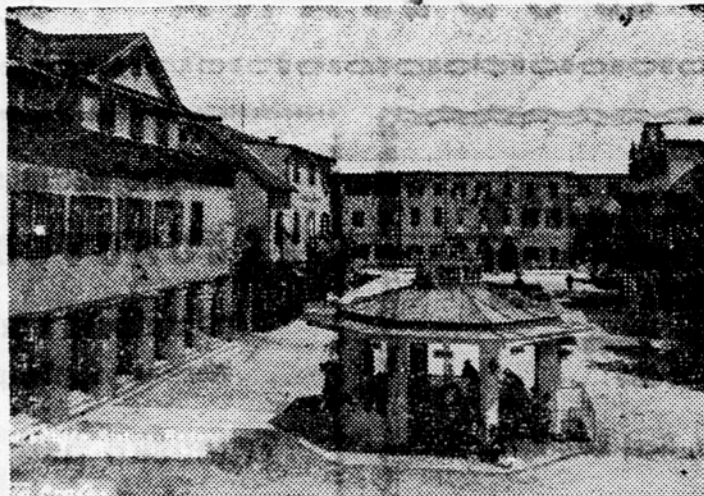
pošiljajo borbene pozdrave vsem
udeležencem iz NOV ob srečanju
na Ostrožnem

K obletnici
**ŠTAJERSKIH
BRIGAD**
čestita
DELOVNI KOLEKTIV
**»NARAVNI
KAMEN«**
LJUBLJANA,
Kolodvorska ul. 32

ČESTITA IN SE
PRIPOROČA TUDI
Kolektiv trgovine
»KOVINAR«
Ravne na Koroškem

Radenska slatina

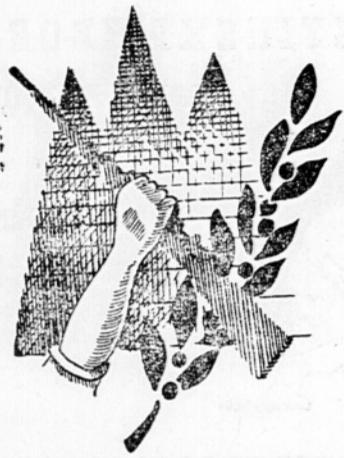

Radensko zdravilišče je za svetovno
znanim Naheimom najmočnejše pri-
rodno - ogljikovo kopališče v Evropi,
kjer se z velikimi uspehi zdravijo:

bolezni srca in krvnih žil, krvnega ob-
toka (skleroze) in predvsem neurovne
motnje srca;
bolezni ledvic, sečnih organov, mehurja
in prostate;
ledvični in žolčni kamni;
bolezni živcev (nervoza, nevrastenija
i. sl.);
bolezni želodca in prebave (kislina,
katarja, čiri);
bolezni jeter in žolča;
bolezni notranjih žlez (sladkorna, giht,
basedow).

Po 15. septembru ZNATNO ZNIŽANE CENE!

POZDRAVLJAMO VSE DELOVNE LJUDI
OB SREČANJU NA OSTROŽNEM!

PLESKARSTVO KRANJ
ČESTITAMO ŠTAJERSKEMU LJUDSTVU
OB VELIKEM PRAZNIKU NA OSTROŽNEM
DELOVNI KOLEKTIV

Pozdravljamo vse borce

aktiviste
in ostale delovne ljudi
ob prazniku

»Štajerska v borbi« na Ostrožnem

**Sladkogorska tovarna
kartona in papirja
Sladki vrh**

TOVARNA IGEL - KOBARID

PROIZVAJA:
strojne šivalne igle, ročne ši-
valne igle vseh vrst, čovanke,
pletiljke in igle za čevljarje
in sedlarje.
Naši izdelki so prvovrstni in
lahko konkurirajo inozemskim
OB VELIKEM PRAZNIKU
ŠTAJERSKE ČESTITA
DELOVNI KOLEKTIV

Priporočamo delovnim
ljudem za okrepčilo
naše priznane izdelke.

Istočasno pozdravljamo
vse udeležence proslave
**»ŠTAJERSKA
V BORBI«**

KOLEKTIV
**VELEŽGANJARNE
ŠENTILJ**
v Slov. goricah

Pozdravljamo vse borce in borke XIV. divizije ob proslavi

»Štajerska v borbi« na Ostrožnem

Delovni kolektiv

**PREDILNICE IN
TKALNICE
M A R I B O R**

Ob partizanskem taboru na Ostrožnem
se delovni kolektiv

**TOVARNE DUŠIKA
RUŠE**

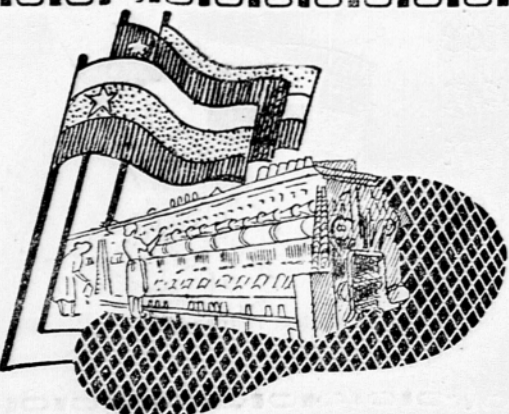
spominja junaških in
slavnih borb
naših partizanov
in vseh naprednih ljudi

Kolektiv

**Ruške tekstilne industrije
Ruše pri Mariboru**

Izdelujemo razne vrste flanele, flanelete, brisače, cefir ter razno
karirasto blago za perilo. — Priporočamo svoje izdelke pod
ugodnimi pogoji.

Istočasno pošiljamo borbene pozdrave vsem borcem, aktivisto,
in ostalim delovnim ljudem k praznovanju na Ostrožnem.

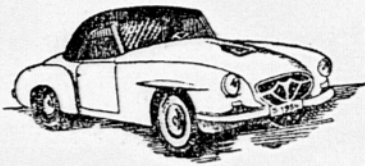

**ZADRUŽNO
IZVOZNO
UVOZNO
PODJETJE**

Slovenija Sadje
LJUBLJANA

*čestita vsem borcem in aktivistom
k obletnici štajerskih brigad*

AVTOCOMMERCE
Generalno zastopstvo tovarn
MERCEDES - BENZ, MICHELIN

Sedež: LJUBLJANA, Titova 28,
telefon 31-283

Zastopstva: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Skoplje, Koper, Novi Sad, Split,
Dubrovnik

Prodaja osebnih, dostavnih, bolniških in tovarnih avtomobilov, avtobusov in
trolejbusov, gasilskih in komunalnih voz, brodskih motorjev
in agregatov ter vseh rezervnih delov.

Prodaja vseh dimenzij tekstilnih in »METALIC« Y gum ter specialnih AIRSTOP
zračnic.

Čestita k velikemu prazniku štajerske.

Razpisujemo mesto
RAČUNOVODJE

po možnosti s takojšnjim nastopom.
Pismene ponudbe poslati:

Trgovsko podjetje »M O D A«,
Maribor, Gosposka ulica 20

Prisrčne in borbene pozdrave
vsem občanom občine Nova
Gorica k jutrišnjemu
OBČINSKEMU PRAZNIKU —
9. SEPTEMBRU.
Naše iskrene čestitke tudi vsemu
slovenskemu ljudstvu k prazni-
ku na OSTROŽNEM.

Priporočamo se našim cenjenim odjemalcem, posebno
pa za našo
MEHANIČNO DELAVNICO — »EMD«
V DESKLAH OB SOČI
ELEKTRO - GORICA, NOVA GORICA

Občinski ljudski odbor
Kozje
Občinski odbor SZDL
Občinski kamite ZKS
Občinski odbor ZB NOV
čestitajo
**K OBČINSKEMU
PRAZNIKU**
dne 9. IX. 1954 vsem
svojim prebivalcem ob-
čine.

Kmetijska zadruga
KOZJE

čestita svojim članom in
občanom k občinskemu
prazniku dne 9. IX. 1954.
Poslušajte se nabave in
prodaje po zadrugi.

TRGOVSKO PODJETJE

KOZJE
se priporoča in čestita
k občinskemu prazniku.

GOSTINSKA ZBORNICA
LJUBLJANA - OKOLICA

čestita k obletnici
štajerskih brigad

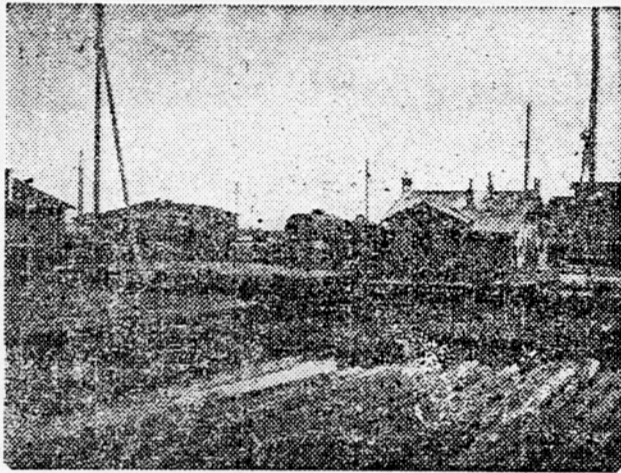
Občinski ljudski odbor Gornji grad

išče za svoja podjetja

SAMOSTOJNEGA KNJIGOVODJO

z večletno prakso.
Nastop službe zaželen takoj. — Plača po dogovoru.
Stanovanje na razpolago.

PODJETJE ZA IMPREGNACIJO LESA

HOČE
pri Mariboru

Gozdna gospodarstva, zadrugne zveze, kmetijske zadruge in vsa ostala
podjetja, ki se ukvarjate z nakupom lesa — pošljite vaše ponudbe.
Odkupujemo po dnevnih cenah vse dimenzije, elektro in TT-drogove in
železniške pragove. Priporočamo se za impregnacijo rudniškega in grad-
benega lesa.

Čestitamo vsem sodelujočim k praznovanju na Ostrožnem,
kakor tudi našim odjemalcem in dobaviteljem.

Komisija za razpis uprav-
alnikov pri okrajnem ljud-
skem odboru Novo me-
sto razpisuje dve mesti
POSLOVODIJ trgovskega
podjetja Dolenjske Topli-
ce. — Kandidat mora biti
izkušen v trgovinski stroki
z večletno prakso. Pred-
nost imajo moški. Nastop
takoj. Pismene ponudbe
z življenjepisom in opi-
som dosedanega službo-
vanja je dostaviti Okraj-
nemu ljudskemu odboru,
Novo mesto do 18. sep-
tembra 1954.

Pohitimo vsi na Ostrožno
na proslavo
naših partizanov!

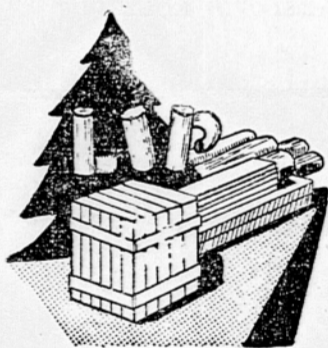
Kolektiv podjetja

„SLOVENIJALEŠ“
PODJETJE ZA IZVOZ LESA IN LESNIH IZDELKOV
LJUBLJANA — TITOVA 1

pozdravlja vse borce in
aktiviste ob proslavi na
Ostrožnem

ZAPOSILITEV DOBI
KEMIČNI TEHNIK
absolvent Srednje teh-
nične šole. Ponudbe poš-
lati Direkciji Piranskih
solin, Portorož

Lesno
industrijsko
podjetje
LJUBLJANA

pošilja borbene pozdrave borcem, aktivistom
in ostalim delovnim ljudem ob srečanju
na Ostrožnem.

Delovni kolektiv naše tovarne pozdravlja vse udeležence
zboru »Štajerska v borbi«.

Veslimo se dneva, ko bomo skupno praznovali.

**KOMBINAT LESNO PREDELOVALNE
INDUSTRIJE, Logatec**

Kolektiv grosističnega podjetja

TEKSTIL-OBUTEV

LJUBLJANA, Nazorjeva ulica 4

pozdravlja udeležence
proslave na Ostrožnem
in iskreno čestita borcem
XIV. divizije, II. grupe

